

КНИГА ПЛАЧ ЕРЕМІЇ.

¹ Як ся столиця сидить одинока* , — та, що була колись така многолюдна, стала, мов би вдовою; город, великий між народами, князь над краями, — платить нині дань!

² Плаче гірко по ночах, сльози ллються по щоках; з усіх, що його любили, нема нікого, хто б розважив; усі приятелі його зрадили його, стали ворогами.

³ Юда, втікаючи від злиднів та неволі тяжкої, поселився серед поган, та не знайшов впокою; всі, що його з давна гонили, спіймали його, наче б у тісному заулку.

⁴ Посуміли дороги на Сион, бо перестали прочане ходити; всі брами його опустіли; святих священники взітхають, дівчата горюють, — гірко й йому самому.

⁵ Вороги його взяли гору над ним; противники розкошують, бо Господь послав на його злидні за премногі його провини; діти його пійшли в неволю поперед ворога чамбулом.

⁶ Минулась у Сиону вся його величність; знатні в його — наче ті олені, що не знаходять собі ніде паші; безсильні, пійшли навперід погоничів своїх.

⁷ В злиднях своїх та в тісноті своїй спогадав Єрусалим про всі дорогі добра свої, що їх мав тоді, як нарід його попав в руки ворожі, й ні в кого не знайшов підмоги; а вороги позирають на його та висьмівають і його суботи.

⁸ Тяжко провинив Єрусалим, тим і зробився огидою людям; всі, що його славили, споглядають на

---

* **1:1** В сій книзі оплакане спустошення Єрусалиму Навуходонозором р. 588 перед Хр.

його з погордою, бо побачили наготу його, а й сам він взітхає, та й одвертає, застидавшись, обличче.

⁹ Гріх його, мов нечистота на платті, явний, та він не подумав, що з того буде; тим то й упав він так низько, та й не має потішителя. Зглянься ж ти, Боже, на мене у злиднях, бо ворог аж надто піднявся вгору!

¹⁰ Ворог простяг руку свою на все, що йому дороге було; він бачить, як погане втискаються в пресьвяте місце його; а ти ж (Господи,) заповідав, щоб вони не вступали в громаду твою[†].

¹¹ Ввесь нарід взітхає за насущним хлібом, віддає все дороге, щоб було чим посилити душу. О, зглянься, Господи, подивись, як я принижений.

¹² О, нехай вас ніколи таке не спіткає, всі ви, що дорогою проходите мимо! Гляньте, придивіться, чи є біль такий, як мій біль, що на мене впав, що послав на мене Господь в день палаючого гніву свого?

¹³ Звисока послав він огонь у кості мої і той обгорнув їх; він розстелив сіті під ноги мені й повалив мене; учинив мене бідним, та мучить мене день поза день.

¹⁴ Ярмо, зроблене з проступків моїх, в руці в него; вони, неначе в шнур поскручувані, і заложені мені на шию; Господь обезсилив мене; віддав мене в руки, що з них годі мені добути.

¹⁵ Всіх хоробрих моїх повалив Господь посеред мене; скликав проти мене цілу товпу, щоб вигубити молодиків моїх; неначе (грони) в тискарні, зтоптав Господь дівицю-дочку Юдину.

¹⁶ От чого я плачу; око моє, — от чого око моє проливає води; далеко від мене втішитель, що живив би духа в мені; діти мої витрачені, бо ворог взяв гору.

¹⁷ Сион простягає руки свої та нема, хто б його

[†] **1:10** V. кн. Мойс. 23, 3.

розважив. Господь дав приказ проти Якова ворогам його, щоб його кругом обступили; Єрусалим стався гідотою посеред них.

¹⁸ Справедливий Господь, бо я не корився його слову. О, слухайте, всі народи, погляньте на муку мою; діви мої й молодики мої — всі вони пійшли в неволю!

¹⁹ Кличу другів моїх, та вони завели мене; сьвященники мої й старшина моя гинуть у місті, шукаючи харчі собі, щоб підкріпитись, свою душу (задержати в тілі).

²⁰ Зглянься, Господи, бо я в тіснечі; внутро мое неспокійне, серце, неначе перевернулось у мені; я бо упрямо противився тобі; в полі забрав меч діти мої, а дома — (голодова) смерть.

²¹ Почули, що я стогну, а нема, хто б мене розважив; почули всі вороги мої про мою долю, та й утішились, що ти се вчинив мені. О, коли б ти послав уже той день, що його заповів, і вони стали такими ж, як я!

²² О, постав перед лице своє усе зло їх; обійдись із ними оттак, як обійшовся зо мною за всі гріхи мої, я бо стогну безнастанно, й серце в мені завмірає!

2

¹ О, як же Господь у гніву свойму окрив мороком дочку Сионову! наче з неба на землю кинув він велич Ізрайлеву; в день свого гніву не спогадав навіть про підніжок ніг своїх.

² Повалив Господь всі оселі Яковові; не пощадив, позбурював в досаді своїй утвержені замки дочки Юдиної, позвалював їх на землю, царство й князів одкинув, як опоганих.

³ В гніві палкому посчибав всі роги в Ізраїлі, відвів перед ворогом правицю свою на бік, і запалив у Якові, наче горючий огонь, що все кругом пожерав.

⁴ Напярв лука свого, наче неприятель, випрямив правицю свою, як ворог, і повбивав усе, що очам принадне, ба й на съвятиню дочки Сионової пролив огнем досаду свою.

⁵ Наче ворогом нашим Господь зробився; вигубив Ізраїля; порозвалював усі палати його; позбурював утвержені замки його, і розстелив над дочкою Юдиною смуток і плач.

⁶ Розібрав огорожу свою, як би огорожу саду; збурих місце зборів (съвяточних); довів до того Господь, що забуто на Сионі про съвята й суботи, і відкинув в палкому гніві своему царя й съвященника.

⁷ Господь відкинув жертовник свій, одвернув своє серце від съвятині своєї, подав у руки ворожі мури палат її; вони в Господньому домі кричали, наче в яке съвято.

⁸ Господь постановив розвалити мур дочки Сионової, простягнув шнура й не вдержав руку свою від розбурювання, позносив вали знадвірні, та й мури лежать повалені.

⁹ Ворота міські, наче б у землю запались; засови їх поторощені на куски; царь із князями опинились між невірними; перестав увесь лад законний, ба й пророки не одбирають уже од Господа обявленъ його.

¹⁰ Старшини дочки Сионової седять мовчки на землі, посипали собі попелом голови, поприперізувались вереттем; похилили 'д землі голови дівчата Ерусалимські.

¹¹ Очі в мене від сліз потемніли, внутро мое буриться в мені, жовч із печінок лиється на землю задля погибелі дочки народу мого; бо й діти й

немовлята при грудях мруть із голоду по улицах міста.

12 Допрошуються в матерей своїх: хліба, вина! та й умирають, мов ті поранені, по улицах міських, виливають душі свої у матерні лона.

13 Як мені озватись до тебе, з чим твоє, дочко Єрусалимська, зрівняти горе? до кого приложити мені тебе, щоб тебе розважити, дівиче-дочко Сионова? рана бо твоя, мов те море, широка; хто здоліє загоїти її?

14 Пророки твої віщували тобі пусту неправду, не розкривали твого беззаконства, щоб запобігти твому лихоліттю; вони оповіщали тобі видава ложні, що довели тебе до вигону (з краю).

15 Плещуть руками над тобою всі мимойдучі; з посвистом кивають головами над дочкою Єрусалимською, приговорюючи: Се ж то той город, що його величали найбільшою красою, радістю всієї землі?

16 А вороги твої пороззівляли паші свої, свищуть та скрегочуть зубами, договорюючи: От ми таки проглинули його; сього ж дня ми й ждали, та таки дождали-узрили!

17 Що був призначив, те й довершив Господь; спевнив своє слово, що давно вирік; спустошив без пощади, звеселив ворога над тобою, підніс високо вгору рога противників твоїх.

18 З серця покликають вони до Господа: Ти муре дочки Сионської! проливай потоком сльози днями й ночами, не давай собі впину, не затулуй війок твоїх!

19 Вставай, голоси всю ніч, з початком кожної стражі нічної; виливай водою серце твоє перед лицем Господа; здіймай до його руки твої про життє діток твоїх, що помирають голодною смертю по углах усіх улиц твоїх.

20 О, зглянься, Господи! кому ти вчинив таке, щоб матери з'їдали плод свій, немовлят, ними виплеканих? щоб убивано в святині Господній священика й пророка?

21 Діти й сивоволосі лежать на землі по улицах; діви мої й молодці мої від меча полягли; ти вбивав їх у день гніву твого, мордував без милосердя.

22 Ти покликав, наче на празник, всі страшила на мене; в день гніву твого, Господи, ніхто не врятувався, ніхто не вцілів; тих, що я згодувала, виховала, ворог мій вигубив.

3

1 Я чоловік, що зазнав горя від палиці гніву його;

2 Він повів мене й увів у пільму, а не в світло.

3 Так, він обернувся проти мене, і день у день простягає на мене руку свою;

4 Поморщив тіло моє й кожу мою, та потер кості мої;

5 Обгородив мене (нещастем), обложив горем і нуждою;

6 Він посадив мене в темне місце, як тих, що давно померли;

7 Наче муром, обвів мене, щоб я не вийшов, закував у тяжкі кайдани;

8 Як я прошу, як благаю, він одпихає молитву твою;

9 Дороги мої він каміннем закидав, попсував стежки мої.

10 Став проти мене, наче ведмедем у засідці, — левом у сховищу;

11 Поперевертав дороги мої, розірвав мене, й у ніщо обернув;

12 Напав лука свого й поставив мене за мету стрілам своїм;

13 Послав у нирки мої стріли з сагайдака свого.

14 Я стався сьміховищем усьому народові мому, повсякднєвною присьпівкою їх.

15 До переситу нагодовав мене гіркотою, напоїв полином;

16 Покрушив каміннем зуби мої, покритив мене попелом.

17 Покинув супокій душу мою; я вже й забув про дні добрі,

18 І сказав я собі: погасла сила моя й надія моя на Господа.

19 О, спогадай про мою муку й нужду, про полин і жовч!

20 Глибоко вбилось усе те в память мою й душа моя в мені заниває.

21 Та я так відповідаю серцю мойму, та й тому вповаю:

22 Ізза милосердя Господнього ми не вигинули, бо милосерде його не вичерпується.

23 Що ранок воно одновляється, велика бо вірність твоя!

24 Господь пай мій, говорить собі душа моя, то ж і буду я вповати на него.

25 Благий Господь до тих, хто надіється на його, — до душі, що його шукає.

26 Добре тому, хто без нарікання дожидає рятунку від Господа.

27 Благо людині, що змалку несе ярмо (закону Господнього);

28 (що) Сидить на самоті й мовчить, бо він (Бог) наложив се ярмо на його;

29 А він нахилиє уста свої в порох, та й думає: може бути, ще є надія;

30 Хто надставляє бючому свою щоку й приймає, хоч би й до переситу зневагу;

31 Бо не на віки Господь покидає;

32 Та хоч і пішле злидні, то й помилує по великій доброті своїй;

33 Не по своєму бо серці карає він і посиляє смуток на дітей людських,

34 А тоді, як вони під ноги беруть безсильних на землі,

35 Як несправедливо судять ближнього перед очима Всевишнього,

36 Як притискають другого в його ділах; бо хиба ж Господь сього не бачить?

37 Хто ж бо сьміє сказати: І таке часом діється, що Господь не повеліває!

38 Хиба ж не з уст (не з приказу) Всевишнього виходить нужда й щастє?

39 Чом же нарікає живуца людина? Нехай би нарікала на свої гріхи.

40 Розпитуймо й розвідуймо наші дороги та й обернімось до Господа;

41 Здіймімо серце й руки наші до Бога на небі (й говорімо):

42 Ми одпали, ми непокірливі, тим то й не пощадив еси нас;

43 Ти оболік себе гнівом і гнав та побивав нас без ошадку;

44 Ти закрив себе хмарою (гріхів наших), щоб не доходила до тебе молитва наша;

45 Соромом і гидотою зробив нас еси серед народів.

46 Отворили на нас роти свої всі вороги наші.

47 Страх і яма, опустошенне й погибель — се наша доля.

48 Потоки вод проливає око моє над погибелю дочки народу мого.

49 Без упину виливає сльози око моє, та нема пільги,

50 Покіль із неба Господь не спогляне та не побачить.

51 Око моє наповнює смутком душу мою, споглядаючи на всі дочки міста мого.

52 Всякими способами намагались зловити мене, мов ту пташину, вороги мої, без усякої причини;

53 Вкинули мене живцем у яму й прикидали каміннем.

54 Води знялися аж до голови в мене, я сказав собі: Пропав я!

55 І призивав я імя твоє, Господи, з ями глибокої:

56 Почуй голос мій; не затулуй уха твого від мого зітхання, від благання мого!

57 Так, ти зближувався, як я молився до тебе, й казав мені: Не бійся!

58 Ти боронив, Господи, мою справу; вибавляв життя моє.

59 Ти, Господи, й тепер бачиш кривду мою; розсуди ж справу мою!

60 Ти бачиш ненависть і те, що вони проти мене замишляють.

61 Ти чуєш, Господи, їх наругу, — всі їх підходи під мене,

62 (чуєш) Бесіди противників моїх і безнастанні хитрощі їх проти мене.

63 Глянь, чи вони сидять, чи встають, — про мене в них все — глумлива пісня.

64 О, ти певно відплатиш їм, Господи, по учинкам рук їх;

65 Засліпиш їх серця і проклін твій упаде на них;

66 Гонити меш їх, Господи, гнівом, і викорениш їх ізпід неба!

4

1 Як потемніло те золото, змінилось золото найліпше! камінне з сьвятині роскидане по всіх

роздорожжях.

² Поважні синове Сионові, дорогі, як найчистійше золото, — вони стали, як той посуд глиняний, як виріб рук ганчарських!

³ І потвори подають соски, та кормлять щенят своїх, а дочки народу мого стали жорстокі, мов ті струсиці в пустині;

⁴ У немовлятка язик од згаги до піднебіння прилипає; їсти просять діти, та ніхто їм не дає.

⁵ Хто їдав страви солодкі, умліває з голоду по улицах, хто кохався на пурпурнім ложі, тулиться до гною.

⁶ Кара за безбожність дочки народу мого більша над покаранне Содоми: її бо стручено в хвилині й руки людські не дотикали її.

⁷ Сієї ж князі були над сніг чисті, над молоко білі; тіло в них було румяне, немов ті коралі, й над сапфир сияло;

⁸ А нині лице їх чорнійше над усе чорне, не познають їх на улиці; кожа в них до кості прилипла, зосхла, мов та деревина.

⁹ Щасливійші ті, що від меча гинуть, ніж ті, що гинуть голодною смертю; сесі бо тануть поволи, побивані нестачею плодів земних.

¹⁰ Руки добросердних жінок варили діток своїх, щоб мати з них їжу під час погибелі дочки народу мого.

¹¹ Изгнав Господь гнів свій, вилив досаду гніву свого, й запалив огонь на Сионі, що пожер його до підвалин.

¹² Не вірили царі землі й усі осадники земель, що ворог завзятий ввійшов у ворота Єрусалимські.

¹³ А все се за гріхи ложних пророків його, за беззаконства священників його, що за їх приводом проливано кров праведників.

14 Тепер вони, мов сліпі, улицями блукали, осквернювались кровю, так що не можна було приторкнутись до їх одежі.

15 Уступайтесь! Нечистий! у слід їм кричали; уступайтесь, уступайтесь, не приторкайтесь! і вони, зворушені, ховались; а між людьми говорили: Вже їх не буде!

16 (загніване) Лице Господнє порозсїває їх; уже він не зглянеться на них, за те, що вони не вважали на сьвященників, над старими не милосердувались.

17 Наші ж очі аж умучились, визираючи надармо підмоги; з башти нашої визирали сторожі того народу, що не міг нас урятувати.

18 А вони, знай, підглядали ступні наші, так що ми не могли безпечно й по улицях ходити. О, близько кінець наш, дні наші скінчились; так, се прийшов кінець наш.

19 Ті, що нас гнали, летіли хутше орлів під небом; гнались за нами по горах, ставляли засади в пустині.

20 Дух наш живущий, помазанник Господень, попав у їх яму*, — той, що про його мовляли ми: Під його тїню жити мем тихо посеред народів.

21 Радуйся, дочко Едомова, веселися, ти, що живеш там у землі Уз! прийде й до тебе чарка, і ти впешся, й ти будеш обнажена.

22 Дочко Сионова! кара за беззаконства твої скінчилась; більш у полонь ти зайнята не будеш; твої ж провини, дочко Едомова, Господь навідає й виявить гріхи твої.

5

1 Спогадай же, Господи, що з нами сталось; зглянься, подивися на пониженне наше!

---

* 4:20 Царь Седекія. IV. Цар. 25, 5.

² Наше насліддє досталось невірам, доми наші — чужим чуженицям;

³ Ми сироти — безбатьченки; матері наші — вдовиці.

⁴ Власну воду ми пємо за гроші, дрова наші здобуваєм за плату.

⁵ Нас поганяють, бючи в потилицю, а в роботі нема нам відпочинку.

⁶ І до Єгипту ми й до Ассура руку по хліба шматок простягаєм.

⁷ Наші батьки провинили, та їх нема вже, ми ж двигаємо кару за їх беззаконства.

⁸ Раби вередують над нами, та й нікому вирвати з рук їх.

⁹ В небезпеці перед мечем ми хліб наш по степу здобуваєм.

¹⁰ Скіра на нас, наче в печі, счорніла від пекучої голоднечі.

¹¹ Наших жінок безчестяють у Сионі, дівчат — в городах Юдейських.

¹² Князі повішані їх руками, лица старшин у зневазі.

¹³ Молодики наші жорнами мелють, недолітки падають під ношами дров.

¹⁴ Старці вже в воротях не засідають, паробки не сьпівають.

¹⁵ Радощів серце вже наше не знає, наші танці в жалощі змінились.

¹⁶ Із голови в нас вінки поспадали, горе нам, що ми провинили!

¹⁷ От чому серце в нас ние, от чого в нас ув очах потемніло!

¹⁸ Ой попустіли вершини Сионські, хиба шакалі ходять по них.

19 Господи! ти пробуваєш во віки; твій престол стоїть з роду до роду.

20 Чом же ти позабув нас, чом покинув нас на так довгий час?

21 О, приверни нас до себе, Господи, а ми привернемось; понови дні наші, як се зпершу було!

22 Чи то ж се зовсім ти нас відцурався, прогнівився на нас без міри?

Біблія свободи
The Holy Bible in Ukrainian, Freedom Bible updated
from translation by P. Kulish and I. Pulyu

Public Domain

Language: Українська (Ukrainian)

Translation by: Panteleimon Kulish

Contributor: Ivan Semenovych Nechui-Levytsky, Ivan Pavlovych Pulyu

Повідомте про помилки тут: <https://forms.gle/PAo2uKZqCNnoZGDe7>

2025-02-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 May 2026 from source
files dated 12 Dec 2025

1d4fcb6c-e42a-5d5b-a622-85571c976358